

КАЛИН ТОДОРОВ

**ВРЯВА И БЕЗУМСТВО
БЕЗ КАПКА СМИСЪЛ**

София, 2023

© Издателство „Изток-Запад“, 2023

Всички права запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да било начин без изричното съгласие на издателство „Изток-Запад“.

© Калин Тодоров, автор, 2023

© Деница Трифонова, художник корица, 2023

ISBN 978-619-01-1189-4

Калин Тодоров

**ВРЯВА И
БЕЗУМСТВО**
БЕЗ КАПКА СМИСЪЛ

Съдържание

Увод	7
Призракът на президентската република.....	11
Моделът Хазария	63
Послеслов Лудите разказвачи	101

УВОД

„Животът е история, разказана от луд, пълна с врява и безумство, в която няма ни капка смисъл“ – това казва Макбет, героят на Шекспир; и мрачните му думи сякаш ни описват повече от добре нашето време.

Обезумелите неолиберални елити разрушават всичко, което е направило християнската цивилизация велика. Корпорациите активно моделират този процес, за да поемат управлението на света, подменяйки държавната власт. Днешните либерали – както на Запад, така и в България – са загубили всякаква връзка с реалността.

Според техният гуру Карл Попър (1902–1994), любимият учител на милиардера Джордж Сорос, светът трябва да се превърне в глобално село, населено с рационално мислещи, самостоятелни индивиди. Затова всяка форма на колективизъм, всякакъв историзъм и всякакво величие на идеите на духа са заклеймявани като тоталитаризъм.

Теорията на Попър се оказа удобна за глобалния елит. Тя намери своите продължения в джандър философията на Джудит Бътлър, в учението за липсата на раси на Нина Яблонски, в идеите на Жак Атали. Либералният глобализъм се превърна в масова идеология, налагана с „огън и меч“ от корпоративния капитал много години в Западния свят, а през последните трийсет – и у нас.

Но за да стане възможно глобалното село, всички трябва да бъдат вкарани в глобалната матрица. Затова „отворените общества“ се изродиха в тоталитарни. А свободните хора – в Париж, в Отава, в Ню Йорк и другаде – вече се бунтуват срещу тях. Така престана да съществува „монолитният Запад“. Той се оказа разделен на общества, намиращи се в дълбок идеен конфликт.

Кризата на идеите лежи в основата на всяка война. Колкото е по-дълбока едната, толкова по-разрушителна е другата. Светът от години е в системна криза. Нейната видима фаза започна с рухването на финансовите пазари на Уолстрийт в Ню Йорк и Лондонското сити през 2008 г., мина през касапницата в Сирия и избухна в Украйна. Кризисните процеси вече засягат всички елементи на нашата цивилизация: политика, икономика, изкуство, култура, здравеопазване, образование, спорт и какво ли още не.

Войната в Украйна е ключ, който ще отвори вратата към още по-гореща фаза на тектоничните събития – и те ще променят напълно света. Той се намира само в началото на голям цивилизационен преход, чиито мащаби са сравними с огромния конфликт, обхванал човечеството от началото на Първата до края на Втората световна война.

Вече се оформят контурите на следващите локални войни – в Централна Азия, около Тайван, в Африка, навсякъде... Европейският съюз е застинал в уязвима позиция. Страните в него нямат природни ресурси, на път са да загубят индустрията си и пазарите, капиталите го напускат, панически изтегляйки се към САЩ. А на Изток се оформя алтернативна икономическа уния, която скоро

може да се измъкне от примката на долара. Страните там притежават достатъчно ресурси и жива сила, за да могат да го направят.

При тази схема България ще остане оголена – без читава политическа класа, без значими ресурси, без производствена база, без капитали.

Без перспектива и без надежда...

ПРИЗРАКЪТ НА ПРЕЗИДЕНТСКАТА РЕПУБЛИКА

надвисна над „колониалната администрация“

Един ден по телефона ми се обади Слави Василев и ме помоли да представя книгата му „Проваленият парламентаризъм“. Слави е млад, симпатичен, добре образован, динамичен, трудолюбив и – заради всичко това – бързо печелещ популярност политически наблюдател. Не го познавах отблизо. С баща му Васил Василев – журналист и индустриалец – през соца работехме в една редакция – „Информация за чужбина“ на Българската телеграфна агенция – прекрасно място за пишещи братя, където нямаше никаква, или поне почти никаква цензура. С Васко се засякохме за кратко – отразявахме заедно визитата на емира на Кувейт и още няколко събития, но се разбирахме добре. После него го изпратиха кореспондент на агенцията и на телевизията – тогава беше само една – в Бейрут и Париж.

Аз пък нещо не се разбрах с генералния директор Боян Трайков и се преместих в ежедневника „Отечествен фронт“. Но след голямата промяна на 10 ноември 1989 г., верните „кинжали“ на Съюза на демократичните сили и на министър-председателя Филип Димитров – „контра дезинформаторът“ Косьо Мишев, човекът на ЦРУ Алекс Алексиев и „танкистът с касетата“ Евгени Михайлов – се

опитаха да превземат вестника. Като главен редактор не им позволявах да променят политическата му линия. Затова търсех начин как да ме сменят с Иво Инджев. Спомням си как техен клакьор на всяка „планьорка“ питаше: „Докога ще търпим сина на Станко Тодоров?“ Постепенно ми ставаше все по-ясно, че трябва да търся друго поприще. Докато се оглеждах с какво да се захвана, Васко Василев – станал търговец на печатни издания, автомобили и петролни продукти – ме покани в една от многобройните му фирми, обединени в конгломерата „Братя Василеви“. Приех веднага.

Новият „бизнес“ беше интересен. С екип от десетина души – търговци, счетоводители, програмисти, шофьори и раздавачи – купувахме чужди вестници и списания – „Интернешънъл Хералд трибюн“, „Ню Йорк Таймс“, „Правда“, „Жиче Варшави“, „Монд“, „Икономист“, „Нюзуик“, „Шпигел“ – и ги продавахме на чужди фирми, на посолства и на луксозни хотели в България, Румъния и Македония. Работа точно за мен – не бях в журналистиката, но работех за нея.

Когато започна приватизацията, Васил и баща му, опитният играч Панайот Василев, купиха Завода за хладилници „Мраз“. (Бай Панчо беше ръководил търговското обединение „Родопа“ в добрите му години, беше работил заедно с акулата Георги Найденов – Гето, и всички му сваляха шапка.) Баща и син ми възложиха да поема и рекламата и връзките с обществеността на завода. Слави Василев го помня от онези времена. Бай Панайот водеше малкия си внук в завода, показваше му офисите и машините и със зле прикрита гордост обещаваше: „Един ден всичко това ще бъде твое.“

Медиите задаваха доста неудобни въпроси за генезиса и стремителния възход на „Братя Василеви“, защото те бяха представители и на концерна „Пежо“ и „въртяха“ седем безмитни бензиностанции по граничните пунктове. Под сурдинка вървяха приказки, че журналистът Васил Василев е работил за разузнаването, а Андрей Луканов често гостува в кабинетите на двамата собственици. Вода в мелниците на недоброжелателите наливах слухове за връзки на фирмата със Саддам Хюсейн под егидата на програмата на ООН „Петрол срещу храни“. Подозренията се засилиха, когато турчинът от български произход Фуад Гювен, свързан с Държавна сигурност, турското разузнаване МИТ и Ахмед Доган, купи бензиностанциите на „Братя Василеви“. Но подобни съмнения тежаха и върху другите успешни предприемачи – народът ги нарече „капиталистите на Луканов“ – от мътните времена на „първоначалното натрупване“. Те не ме вълнуваха и не влияят на признателността ми към Васил и баща му, които ми подадоха ръка в труден момент. След години пътищата ни се разделиха. Но и досега поддържахме коректни отношения с Васко, понякога гостувам в популярното му предаване „Не се страхувай“ в телевизия „Евроком“.

Заради добрите спомени изобщо не се колебаех да помогна на сина му. Още повече че монографията му „Проваленият парламентаризъм“ се появи на книжния пазар благодарение на издателство „Изток-Запад“, което издава моите книги. И от там ме помолиха да дам едно „рамо“ на младия автор. А когато разгърнах книгата, бях съгласен с позицията на Слави:

„Властта е корумпирана, справедливостта е мираж, беззаконието е ежедневие, политическата класа е изчер-

пана, а страната се закотви в дъното на Европа.“ Стъпи-са ме обаче радикалното лечение, предлагано от младия анализатор – превръщане на провалената парламентарна република в президентска.

Но като превъртях назад лентата на времето си припомних любопитни подробности. Бащата на Слави е сред двигателите и на двете президентски кампании на Румен Радев. А атаката на въздушния ас срещу цитаделата на кликата на Борисов, Пеевски и Гешев започна с яростната му реч, последвана от масово шествие, по време на честване на „Апостола на свободата“, организирано от фондацията на Васил Василев „Левски“. Тогава стана ясно, че с вдигнат юмрук президентът ще поведе хората срещу мафията. Самият Слави Василев беше експерт в екипа на Радев и според източници от там думата му се чува и сега. Можех да се уверя в това на представянето на „Проваленият парламентаризъм“. На събитието в „Перото“ дойдоха важни хора – ключови фигури от Президентството и тогавашното служебно правителство, – сред които се открояваше министърът на културата Велислав Минев. Беше изненадващо – толкова внимание за литературен дебют на млад и неизвестен автор?

Тогавашно се запитах: дали идеята за президентска република не е подсказана на Слави Василев? Дали не го използваша като „мюре“? (Турската дума се използва да обозначи жива примамка – патица, която се поставя в удобно за ловците място във воден басейн, за да привлича нейните диви посетители и с привидяването си те да станат лесни мишени. В българската политика „мюрета“ се използват за „отстрелване“ на народа.) В нашия случай може би се проверява: дали и как обществото може „пре-

гълтне “идеята за съсредоточаване на властта в ръцете на един човек? Защото във всичките си многобройни телевизионни изяви, независимо от повода, по който бива поканен и темата на разговора, Слави Василев неизменно се връща към тази идея. (Неотдавна една известна социоложка каза, че той не е част от тяхната гилдия, а е просто говорител на Румен Радев.)

Идеята за президентска република нито е нова, нито е на Слави. Първ я подхвърли, още в началото на Прехода, президентът Желю Желев. На скандална пресконференция, останала в най-новата ни история с прозвището „Боянските ливади“, той се скара жестоко с лидерите на управляващия Съюз на демократичните сили и с премиера Филип Димитров. Заради пресконференцията „сините кинжали“, водени от вечно гладуваният Едвин Сугарев, горяха книгата му „Фашизма“, на площада пред президентството. Желев не се трогна и особено след края на мандата, не пропускаше да пропагандира президентската република. Бившият държавен глава се опитваше да убеждава, че подобна форма на управление би спестила много от крушенията на проваления Преход. Успешната работа на служебните правителства, като се започнело от ръководеното от „желязната лейди“ Ренета Инджова, по безспорен начин доказвала предимствата на президентската пред парламентарната република.

Подхвърлената от Желев идея периодично „възкръсваше“ в публичното пространство – всеки път, когато поредният президент и поредният министър-председател се хващаха гуша за гуша. А искри не прескачаха само между Желю Желев и Филип Димитров. Не бяха много по-приветливи отношенията между Андрей Луканов и Петър

Младенов, между Иван Костов и Петър Стоянов, между Сергей Станишев и Георги Първанов, между Бойко Борисов и Румен Радев. Само Росен Плевнелиев, съвсем вярно определил себе си като „кротка ирландска пастирка“, не създаваше никакви ядове на обитателя на сградата на „Дондуков“ №2. В по-новите времена, като удавник за сламка, за идеята за президентска или поне за полупрезидентска република се хвана политикът-шут Слави Трифонов.

Заради нестихващото му усърдие се засилва подозрението, че и на двамата „Славчовци“ идеята деликатно е подхвърлена от сегашния президент. Публична тайна е, че между Румен Радев и Слави Трифонов има „топла връзка“, поддържана от бившата секретарка на Трифонов и настояща съпруга на държавния глава. Никак не беше случайно, че партията на Дълга – „Има такъв народ“ – торпилира първото редовно правителство след безкрайната ера на Бойко Борисов. А то беше сглобено с толкова мъки, за да „танцува“ едва половин година... Лидерката на червените Корнелия Нинова в прав текст обвини президента Радев, че е бил „решаващият играч“ в групата на заговорниците, свалила „кабинета на протеста и промяната“. Към нея се присъедини и бившият финансов министър Асен Василев, който дори посочи „секретните служби“ като помагачи на „пуча“.

Никога няма да разберем дали свалянето на правителството с мандата на „Продължаваме промяната“ е организирано от президента. Факт е, че след четири „ялови“ парламента страната се управлява от служебни правителства на Румен Радев и е в режим на президентска република – изпълнителната власт е концентрирана в ръцете на

един човек, без контрол от Парламента. Зли езици шепнешком подмятат, че президентът е готов с проект за промени в Конституцията, които обосновават прехвърлянето на управлението от Парламента към държавния глава. Възможно е да е така. Защото и Иво Христов, евродепутат, бивш началник на кабинета на Радев и доверено лице, се нареди сред беквокалите на президентската република. В изненадващо интервю той обяви сегашната Конституция за напълно изчерпана, а реформирането ѝ за фатално неизбежно. То трябвало да стане в духа на съществено увеличаване на правомощията на държавния глава. Сегашната Конституция способствала да се проявят много от отрицателните черти на обществото: партизанщина, склонност към корупция, неуважение към закона и морала. А те са родили пълната политическа безизходица:

И тя не може да бъде решена с механизмите на сегашната Конституция. Защото връзката между политическата класа и българите е скъсана. Доказателство за това са малкото гласуващи. Дебат няма, хората не вярват на търговците на политическата сергия, думите им са просто като пари без покритие, никой не иска да се пазари с тях, да купува стоката им. Медиите не стимулират разговора между властта и хората – едни и същи до болка омръзнали гости коментират и епидемията Ковид-19, и политическата криза, и авиацията, и футбола, и природните бедствия. Но най-очевидната заблуда е, че ако не гласуваши, наказваши политиците. Тъкмо отдръпването от урните, позволи на политическия произвол и шарлатанията да надвикат и заглушат здравия разум. Друга заблуда е, че президентската република означава безконтролна власт и личен режим и затова трябва да съхраним и зорко да пазим парламентарната.

Тези заблуди са лабораторно насаждани от заинтересувани кръгове и покълват с помощта на сервилните медии. Партизанското отношение към държавното управление в България е рожба на парламентарната република, в която дори малки партии със „златен пръст“ могат да държат в шах всички останали и да задават дневния ред на обществото. А социалното напрежение расте, хората обедняват, цените растат, на хоризонта се задават нови, по-високи енергийни сметки. Всичко това вееща трусове, парламентарната република се разпада. Партиите в България нямат разбиране за национален интерес, повечето от тях открито привилегироваат чуждите интереси пред българските.

Въпросът е: дали началникът на Христов, президентът Румен Радев, ще поставя българските интереси над чуждите, ако получи и изпълнителната власт? Дълго време сред активистите от „жълтите павета“ битуваше схващането, че той е русофил. Вярно е, че въздушният ас беше пуснат в надпреварата за креслото на „Дондуков“ №1 от социалистите, след като социологическо изследване беше определило като печеливш профил подобен на неговия. А то беше поръчано и финансирано от Института за стратегически изследвания на Русия, ръководено от разузнавача, генерал от запаса Леонид Решетников. Подозренията, че Радев работи за Путин се засилиха, когато летецът обяви полуостров Крим за руски. Но те negliжираха факта, че той е натовски генерал, получил магистратура за „Стратегически проучвания“ на Военновъздушния колеж „Максуел“ в Съединените щати. „Бъдещ лидер, воин от ХХІ в., готов да спечели и влияе на стратегическо ниво“, пише в отличната му диплома, издадена от там. И според

доста хора дори и някога да е симпатизирал на Русия, президентът вече е обърнал палачинката. И това станало съвсем очевидно при откриването на „Бизнес форума“ от Инициативата „Три морета“, когато той в прав текст каза: „За мен е изключително важно да постигнем синергия със стратегическия дневен ред на САЩ и да развиваме неговото трансатлантическо измерение.“

Според Джордж Фридман, собственик на близката до ЦРУ американска аналитична агенция „Стратфорд“, основна насока на англосаксонската политика през последните сто години била да се попречи на обединяването на икономическата и технологична мощ на Германия с огромните природни и военни ресурси на Русия. Това е центърът, около който се въртяла цялата стратегия на Лондон и Вашингтон, стояща в основата и на Първата и на Втората световна война (аз бих добавил и касапницата в Украйна). Или, както се изрази първият генерален секретар на Северноатлантическия пакт: „Целта на НАТО е: Германия долу, Америка в Европа, Русия – вън от нея.“

Това е целта и на антируската и антигерманска инициатива „Три морета“. Тя трябва да превърне територията, която се простира между тях, в буфер между двете могъщи държави и да прекъсне икономическите и транспортните им връзки. Неин предшественик е идеята „Междуморие“ на полския лидер маршал Йозеф Пилсудски – проект, чийто прах бе поизтупан и така успешно рестартиран. Преди повече от сто години Пилсудски се опита да материализира мечтата си, Полша да обедини източноевропейските държави под свое ръководство. Там през 20-те години на XX в. се появяват две големи програми. Едната е на националдемократа Роман Дмов-

ски, втората – на Пилсудски. Дмовски е убеден, че Полша трябва да си остане моно етническа и компактна национална държава. Пилсудски вижда възродилата се през 1918 г. нова Полша като федерация на много източноевропейски страни с културно и политическо господство на Варшава. Само такава тя би могла да се превърне в голяма европейска сила и да създаде свой собствен съюз – „Междуморие“ – и после да го насочи както срещу Москва, така и срещу Берлин. Той би се превърнал в своеобразна ос, която да раздели Стария свят на две и да отреже държавите от Западна Европа от Русия – тогава Съветски съюз. Унията можела да включва освен полските, украинските, беларуските и литовските земи и Латвия, Естония, Молдова, Унгария, Румъния, Югославия, Чехословакия и Финландия. (Пилсудски не ни включва в своя проект, защото още е жив споменът за Руско-турската война и маршалът се страхува от силните русофилски настроения в България.) Такъв съюз би се простирал и би блокирал пространството между Черно, Балтийско и Адриатическо море. „Междуморието“ е проекция на великополски националистически идеи, на мечтите за „Велика Полша“ от море до две морета.

Новото възплъщение на „Междуморие“ е Инициативата „Три морета“ (ИТМ). Тя е известна като Балто-Адриато-Черноморска инициатива (БАЧИ) или „Триморие“. Обединява дванайсет държави, членки на Европейския съюз, разположени в Централна и Източна Европа, чиято територия има достъп до трите морета – Адриатическо, Балтийско и Черно. Те са: Латвия, Естония, Литва, Полша, Чехия, Словакия, Унгария, Австрия, Словения, Хърватия, Румъния и България. Всички, с изключение на

Австрия, са бивши социалистически държави, присъединили се към ЕС след 1989 г.

Първата им среща е през 2016 г. в Дубровник. Там е приета Декларация за сътрудничество в областта на енергетиката, транспортната и комуникационната инфраструктура. Втората е година след това, във Варшава, където се създава „Бизнес форум“. Третата е през 2018 г. в Букурещ. На нея е набелязан списък с приоритетни проекти в транспорта; енергетиката; дигиталната икономика. Създадена е „Търговска камара“ и е постигнато споразумение за създаването на инвестиционен фонд. Четвъртата е в Естония. Тя взема решение срещи на върха, в рамките на ИТН, да се провеждат ежегодно – България става домакин през 2021 г. Набелязани са големи инфраструктурни проекти: Магистралата Север–Юг „Виа Карпатия“, свързваща Клайпеда в Литва със Солун в Гърция; Инфраструктура за транспортиране на втечнен природен газ с морски терминали в Полша и Хърватия и свързващ тръбопровод; Балтийско-Адриатически коридор; Европейски маршрут Е67; Rail Baltica и Amber железопътен товарен коридор. Българският президент Румен Радев не отсъства от нито една от тези срещи.

Още през 2019 г. Конгресът на САЩ приема да се подкрепи ИТМ, защото ЕС е „прекалено зависим от руското гориво“ и Москва го използва за „подкопаване на демокрацията“ в континентална Европа. Затова неговата дейност трябвало да се съсредоточи най-вече в газовата индустрия; разширяването на енергийната независимост и инфраструктурната взаимовръзка ще спомогне за укрепването на националната сигурност на САЩ и Европа.

Белия дом има интерес към Инициативата „Три морета“ поради три основни причини.

Като участват в него, Съединените щати официално демонстрират подкрепа за някои от своите съюзници, най-вече Полша, което е идеологически важно в условията на рязко намаляване на реалната финансова помощ от страна на Вашингтон. На второ място, увеличава натиска в Европа върху Русия, което е част от геополитическата стратегия на „Анакондата“, за която разказах в книгата „Защо лаят краставите магарета“. Създава условия европейските потребители да бъдат принудени да купуват скъп американски втечен вместо руски газ – „удар в десетката“ за корпорациите, направили „шистовата революция“.

Активното ангажиране на президента Румен Радев с Инициативата „Три морета“ за много хора е категорично доказателство, че дори и някога да е имал симпатии към Русия, той вече много твърдо играе в „отбора на американците“. Но той и служебното му правителство, поне що се отнася до първата половина на 2023 г., за мен са по-малкото зло. Те по-неохотно биха вкарали България във войната между Русия и Украйна, по-трудно биха я превърнали във „фронтна държава“ от една „евро-атлантическа коалиция“. За разлика от „кабинетните полководци“ в десните партии, генерал Радев и военният му министър са офицери от кариерата, които си дават сметка каква катастрофа за България ще бъде участието ѝ във войната. Именно по тази причина те – поне засега – се противопоставят на исканията на режима на Зеленски за тежко стрелково оръжие и зенитните противоракетни комплекси С-300 – докато решаващата част от депутатите в по-

следния парламент бяха готови веднага да разоръжат армията и да поставят отбраната на страната пред сериозни проблеми.

Всичко това поставя на първо място в дневния ред на страната въпроса: какво става с парламентарната република? А отговорът е, че общественият договор е провален. И ние, които трийсет години делегираме доверието си на тотално компрометиран и абсолютно изчерпан политически елит, имаме най-сериозната вина за това. Нашият мързел и нашето равнодушие бяха сред главните причини три мандата да ни управлява примат и неговата клиентела, като зад тях надничаше алчното и озъбено лице на мафията. А когато се пробудихме разбрахме, че е пропиляно твърде много време. И измъкването от благодатта на войнстващата посредственост, наглото беззаконие и лепкавата корупция ще бъде неимоверно трудно, ако изобщо е възможно.

ГЕРБ – партията, създадена съвместно от мутри и милиционери – беше погълнала държавата. Загова ни оставя трагично наследство – безнадеждно разделени, настръхнали една срещу друга няколко групи от хора, с нацепено на парчета политическо представителство. Въпреки похожденията на тайнствената и неуловима „Мата Хари“, въпреки пачките с евра и златните ключета в чекмеджето, въпреки луксозната къща и модния бутик в Барселона, въпреки тлъстите рушвети от Васил Божков – Черепя, въпреки щедрите подаръци за пътните разбойници, масивното тромаво тяло на Бойко Борисов продължава да „запушва“ политическия процес в държавата. И тя повече две години не може да помръдне – ни напред, ни назад. Поне за мен няма разумно обяснение за този

уникален, чисто български феномен. Възможно е нестихващата любов към бившия пожарникар да е проява на „Стокхолмският синдром“. (Това понятие е въведено от шведския криминалист и психиатър Нилс Бейрот. Прави го на пресконференция след кървав обир в Стокхолм на банка, служителите на която са държани като заложници в трезор пет дни. От тогава под това наименование добива гражданственост психологическият феномен, при който жертвата се привързва към похитителя си, изпитва симпатия и съчувствие, до степен да го защитава и да се идентифицира с него.) Може, разбира се, обичта към Бойко Борисов да е мълчалив и хладен отговор на клиентелата на мафията към протеста на гражданите. Така или иначе, някогашната второстепенна мутра с елементарни лъжи, неизпълними обещания, просташки мантри и тъпи шегички, но и с „желязна ръка“, манипулира гласовете на повече от половин милион избиратели. Като прибавим към тях и константния етнически вот на Движението за права и свободи на българските турци – от години овладяно от малка алчна корпорация, завзела самия му връх, – те стават повече от един милион. И няма как да бъдат пренебрегнати, защото са близо половината от всички български избиратели.

Простата аритметика е безпощадна – и бъдещият Парламент ще може да съществува и да овластява правителства, ако някак бъде решен проблемът „Бойко Борисов – мутрата с харизма“. Никак не са малко хората, които са разбрали, че „Бащицата“ е нагъл, безпринципен, лъжлив, самовлюбен, некомпетентен, слабокултурен, зле възпитан, вероломен, жесток, подъл, злопамен, отмъстителен, алчен, корумпиран, страхлив и сер-

вилен човек. (Натрупаха се доста прилагателни, но Бог ми е свидетел – не е моя вината.) И че „началници“ от Вашингтон и Брюксел използваша именно тези черти на характера му, за да дърпат конците на марионетката и тя да играе по тяхната свирка. Само че Бойко Борисов се самозабрави и се опита да премеетне господарите с опасна двойна игра със стопанина на Кремъл – и опитвайки се да седне на два стола, падна на земята. Затова сега е готов на всичко. Демонстрира дори готовност да потисне космическото си его и да се примири с ролята на „сив кардинал“ (стига, разбира се, тя да му позволява и зад кулисите да манипулира политическия процес в страната и отношенията със съюзниците в Европа и зад Океана.) Затова свалянето му от политическата сцена е задължително. Докато „Бащицата“ не понесе политическата и съдебната отговорност за делата си, България няма как да стане нормална държава. Само тогава ще стане възможно да бъдат реабилитирани базови понятия като „закон“, „морал“, „чувства за приличие“ и „здрав разум“. Но нямам никакво съмнение – сбогуването с него ще бъде дълго и мъчително. И то може да стане по някой от тези начини:

- Ако естествените и неумолими природни закони направят това вместо нас. Но, въпреки че е доста натезжал, той все още е здрав като бик.
- Ако дознанието, следствието, прокуратурата и съдът най-после си свършат работата, за която сме ги назначили и им плащаме, и му потърсят сметка. Но докато Иван Гешев – креатура на Борисов и Пеевски – властва над „Сляпата Темида“, и косъм няма да падне от главата на мутрата.

- Ако с процедурни хватки бъде амнистиран корупционния модел на ГЕРБ, на който Борисов е както баща, така и символ. Това в момента е най-важната цел на бившия премиер. Но ако някой от политическите лидери се осмели да му „продаде“, на каквато и да е цена, тази индулгенция, това ще бъде ритуално самоубийство. Тази драма вече я изпитаха на „собствения си гръб“ политиците от Реформаторския блок, от Патриотарските партии, от всеки, който се е подлъгал да управлява заедно с него. Ще я изпитат и хората от БСП, ако след „лидерската среща“, иницирирана от Корнелия Нинова, конгресът на социалистите тръгне по тази линия и позволи разговори за съставяне на правителство с Бойко Борисов и с ГЕРБ.
- Ако на бившата мутра ѝ дойде отнякъде прилив на здрав разум и приличие и сама реши да се оттегли. Но прагът на самокритичност на бившия премиер е толкова нисък – ако изобщо го има, – той толкова се харесва сутрин в огледалото и така се страхува от възмездие, че подобен благороден жест ще остане само в мечтите ни и в сферата на художествена фантастика.
- Ако у неговите съпартийци най-после се събуди инстинкт за самосъхранение и те – както се случи с неговия работодател и учител Тодор Живков – спретнат преврат вътре в партията. Но преторианската гвардия на ГЕРБ, съставена от Сачевци, Добревци, Биковци, Митовци и други храненици, също се е овъртолила в корупционни далавери и едва ли би допуснала нещо подобно да се случи.
- Ако от „Козяк“ най-после го оттеглят – една интересна хипотеза. На американците Бойко Борисов им е

лесен. Началниците от Вашингтон контролират банковите му сметки в офшорни зони и държат компромати срещу него, та могат да го унищожат граждански пред българската и световната общност, когато си пожелаят – в който момент поискат. С построяването на „Турския поток“ Бойко Борисов уреди дълговете на Доган и Пеевски към руснаците, но за американците се превърна в бита карта. Обаче без бившия премиер, който единствен познава механизма за раздаването на порциите на местните феодали, клиентелата ГЕРБ рискува бързо да се разпадне. А в светлината на задълбочаващия се конфликт на САЩ с Русия монолитната и послушна партия, върнала се на върха в държавата, е необходима на Белия дом. Затова американците безмилостно ще изцеждат Пожарникаря до последната капка, преди да го захвърлят на политическото бунище като изстискан лимон.

С изумителния си инстинкт на политически чакал Бащицата си е дава сметка за всичко това. И за да отложи развръзката, той трескаво се мъчи да угоди „Козяк“ по всякакъв възможен начин:

- Ако се налага да се громи Путин – ще го громи.
- Ако се налага да се гонят руски дипломати – ще се присъедини.
- Ако се налага да се дава още оръжие на Украйна – ще настоява да се дава.
- Ако се налага да се сваля „ветото“ срещу Македония – ще го сваля.
- Ако се налага да се наказва „Газпром“ – ще иска строго наказание.

- Ако се налага да се пробутва „Уестингхаус“ – ще я пробутва.
- Ако се налага да се съди Русия – ще настоява да бъде съдена.
- Ако се налага да се бори комунизма с табелки – ще го бори.

Бойко Борисов ще прави всичко възможно, за да не остане по-назад от своя литературен събрат Бай Ганю, увековечен от Алеко Константинов – Щастливеца. Затова тъжният сатирик ни предупреждаваше:

За почитание ако дойде дума, той пак не се дава. Ако другите цалуват ръка, той – двете ръце; те ще цалуват скута, той – краката; ако всички целуват на едно друго място, той ще цалува на едно още по-друго място.

По стъпките на Пожарникаря уверено пристъпва и триумвиратът Мустафа Карадайъ, Данчо Ментата и Делян Пеевски – босове на икономическото крило на ДПС, което „де факто“ ръководи партията. Символният образ на почетния председател Ахмед Доган, автор на „уникален етнически модел“ и истински лидер на българските турци, все повече се размива в гъстата мъгла на алкохолните пари. Това доказа и конфликта в Народния театър. Да припомним: за да си върже гащите и да направи баланс, новият директор Васил Василев назначи на важните длъжности парашутисти от водещите политически сили. Главен секретар на театъра стана човек на ГЕРБ, за основен драматург беше назначен Захари Карабашлиев, шумен активист на „жълтопаветниците“, а за завеждащ отдел „Връзки с обществеността“ – Велислава

Кръстева, имиджмейкър на Сокола, депутат на ДПС в 44. и 45. Народно събрание и заместник-министър на културата в правителството на Орешарски. Точно тя стана обект на един от най-големите скандали в „Храма на Мелпомена“ през последните години. Режисьорът Александър Морфов, баща на култовия спектакъл „Хъшове“ – много пиян, – изкърти табелката с нейното име от вратата на кабинета ѝ и надраска надписи: „ДПС“, „връзки с Ахмед Доган“ и „изчезвай“. Вбесил се е, че Велислава Кръстева придружаваше „Повелителят на Боянските сараи“, докато той гласуваше на парламентарните избори. С Морфов се солидаризира и депозира оставката си от Народния театър и друг известен режисьор – Явор Гърдев. Двата смятаха, че с постъпката си Кръстева политически е ангажирала трупата на театъра с Движението за права и свободи. Може и да бяха прави, но за много хора демонстрацията им беше мерене с двоен аршин. Защото талантливите творци не си направиха труда да реагират, когато един от създателите на „Демократична България“, писателят Захари Карабашлиев, ангажира театъра, продавайки – заедно със самия автор – книгата на Командира. Според известната театрална критичка Гергана Пирозова необмислената постъпка на Морфов е използвана от „глупава групичка жълтопаветници, които правят жалък опит да срутят Народния театър“. В по-широк план това вероятно би трябвало да означава, че неолибералната десница се опитва да подстави под свой контрол и културата в страната. В тази светлина, смятам, би трябвало да се разглежда и грозният конфликт между актьорите Юлиан Вергов и малтретираната Диана Димитрова – българското лице на феминистка кампания

на Сорос срещу насилието срещу жени „Ме тоо“ (Мен също.). Преекспонираният скандал е прозрачен опит да бъдат прокарани „Истанбулската конвенция“ и джандър идеологията. А всичко това отговаря на въпроса защо върхушката на ДПС защити „верния човек на Сокола“ Велислава Кръстева вяло и късно, от зор заман. Макар да не е доказано, сред либералните кръгове битува увереността, че Ахмед Доган се заиграва с КГБ и военното разузнаване ГРУ и е бил внедрен в „Мултигруп“ като основен защитник на интересите на Русия в България. Приятелят Любо Шопов, вечна му памет, син на силния човек в ДС и най-информираната личност в България Григор Шопов, веднъж ми каза: „Важни хора в Русия са убедени, че тук нищо не става без разрешение на Доган.“ Любо също знаеше много и винаги беше прав. Но нещата започнаха да се случват и без съгласието на Сокола. Всесилният раздавач на порции, който дирижираше Прехода, вече не вдъхва страхопочитание. Българските турци винаги са били достойни, честни, отрудени хора – но техният лидер смеси политиката с бизнеса. Затова Движението му се превърна в корпорация. А нейната върхушка не се вълнува от икономическите и социални проблеми на българските турци. Тя защитава само собствените си бизнес интереси. Затова Данчо Ментата и кохортата му се заиграват с евро-атлантическите ценности. Доган не се вписва в тази схема, а върхушката иска власт. Макар и да държи кметовете в смесените райони, тя е започнала да огладнява. Но в светлината на евро-атлантическата солидарност по пътя към управлението на държавата за ДПС има още едно препятствие. Икономически господар на Движението е олигархът Делян Пеевски. Той

води депутатската листа, помага да се печели вота, седи на първата банка в Парламента. Но декларираната главна евро-атлантическа ценност е върховенството на закона. А „Дебелото отново момче“ беше санкционирано от „Закон на Магнитски“ – за „нарушаване на основни човешки права и други закононарушения, причинени на лица и фирми“. Забранено му е да влиза и пребивава в Съединените щати, блокирана е собствеността му; а Вашингтон е най-важният атлантически съюзник на София. Всичките опити на Пеевски – ангажирал авторитетни адвокати – да обжалва санкциите удариха на камък. Тази шизофрeнна ситуация е в основата на напрежението в Движението на българските турци по оста Доган – Делян Пеевски, по оста Русия – САЩ. Там трябва да се търси обяснението за конфликтите между техните привърженици в Кирково, за необяснимата смърт на несменяемия кмет на Якоруда – крепост на движението. Независимо от вътрешните проблеми, върхушката на ДПС подкрепя ГЕРБ, като уж защитава евро-атлантическата ориентация, а всъщност брани статуквото и собствения си интерес. Така от една страна на сложното политическо уравнение на България е консолидирана мафиотската клиентела, маскирана като евро-атлантически ястреб.

От другата му страна са застанали партиите, определящи себе си като „борци срещу статуквото и мафията“. Там нещата също се развиват зле. Партията на Кирил Петков и Асен Василев „Продължаваме промяната“ нахлу с летищ старт в политиката. Но тя черпеше енергията си от Протеста срещу управлението на ГЕРБ. Затова събуди прекалено много очаквания – неизпълними, както се оказа по-късно. Те подлъгаха хората да я посрещ-

нат с възторг и искрено да ѝ повярват. Сред наивниците бях и аз. Дори – в заблудата си – в предаването на Васил Василев „Не се страхувай“ посъветвах да се гласува за нея. После ми се наложи да се извинявам и да си посипвам главата с пепел. Но не се чувствах толкова виновен; толкова дълго и мъчително бях очаквал промяната, че и магаре да ми бяха посочили, и на него щях да гласувам доверие – и то щеше да управлява държавата по-добре от Бойко Борисов. Пък и човекът, който проправи пътя на Петков и Василев към голямата политика – президентът Румен Радев, – публично призна, че се е излъгал в тях и те са пропилили надеждите на хората за промяна; той дори ги нарече шарлатани. А само преди година, младите хора ми се струваха толкова динамични и работливи, изглеждаха толкова честни и искрени, излъчваха толкова почтеност и добронамереност. Приех, че са компетентни – та те бяха учили в най-престижните световни университети от „Бръшлянената лига“, като Оксфорд, Кембридж, Станфорд и Харвард, бяха се отказали от собствения си – както твърдяха – успешен и печеливш бизнес. Обаче надеждите се стопиха като ланския сняг. Отрезвяването и тежкия махмурлук дойдоха още по времето на веселата разходка на Кирил, Асен и компания из върховете на държавата. Само за половин година до болка стана ясно, че те изобщо не познават механизмите за управление на сложен организъм, какъвто е държавата. Младите хора демонстрираха управленска немощ, шуробаджанашка кадрова политика и склонност към съмнителни сделки. Така се натрупаха доста бедни.

Националният интерес в отношенията с република Северна Македония беше предаден. Палежите на култур-